

ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník II / Číslo 1

leden 1997

Cena : 6,- Kč

Pochopení poselství Vánoc sobě i vám všem vyprošuje a Boží požehnání do nového roku vám ze srdce přeje

+ Josef Koukl

Z obsahu:

Chránové sbory,
ozvěte se!

(str. 2)

Vánoční divadlo

(str. 4)

Končí jubilejní rok
oseckého kláštera

(str. 6)

Představuje se
jablonecká farnost

(str. 10-11)

Manželé a rodiny

(str. 12)

Výstava betlémů
v Ústí nad Labem

(str. 15)

Živý betlém

(str. 16)

Chrámové sbory, ozvěte se!

Začnu nejprve událostí, která se sice stala už před půlrokem, ale jen proto, abych od ní zamířil do budoucnosti.

22. června 1996 se v Mostě uskutečnil již 2. ročník soutěže pěveckých sborů v interpretaci duchovních písní TIBI LAUS. Vyhlásovateli soutěže jsou okresní a městský úřad v Mostě, oblastní výbor Unie českých pěveckých sborů v Mostě a Pěvecké sdružení severočeských učitelů v Mostě. Patronem soutěže je náš otec biskup Josef Koukl, který při závěrečném slavnostním koncertu v přesunutém kostele Nanebevzetí Panny Marie předává vítězným sborům ceny a diplomy.

Soutěž je určena především chrámovým sborům pro povzbuzení jejich aktivity a snahy o zvýšení umělecké úrovně, mohou se jí však zúčastnit i světské sbory s programem duchovní hudby. V 1. ročníku (1994) byla účast chrámových i světských sborů vyrovnána (6:6), ale v 2. ročníku, kdy pro omezené finanční zdroje byla soutěž zúžena z celostátní na regionální, jsme narazili na skutečnost, že v našem okolí chrámové sbory téměř neexistují nebo o nich nevíme, a pokud existují, nemají odvahu představit se na veřejnosti, jak si posteskyl otec biskup v úvodním slovu.

Protože v brzké době bude třeba zahájit přípravu 3. ročníku soutěže TIBI LAUS 1998, uvítal bych, kdyby mi varhaníci a dirigenti chrámových sborů poslali krátkou zprávu o svém sboru a sdělili, zda mají zájem o pozvání na mosteckou soutěž, která se bude konat v červnu 1998. Sbory,

kteří by nechtěli zpívat, by mohly vyslat alespoň své pozorovatele.

Od soutěže se nyní dostávám k dalšímu námětu: Myslím, že by bylo dobré, kdyby chrámové sbory a schůly v naší diecézi o sobě věděly, nějakým způsobem (např. vzájemnými návštěvami k výměnnému účinkování v kostele) spolupracovaly a nebály se vystoupit i na soutěžích. Představuji si, že bychom vytvořili jakési neformální přátelské sdružení chrámových sborů litoměřické diecéze, které by mělo svoji oporu v měsíčníku ZDISLAVA, pokud by jeho redakce byla ochotna poskytnout nám sloupek pro tento účel. Prvním krokem by mohlo být uveřejnění adres vedoucích všech sborů, které by měly o spolupráci zájem. Na základě tohoto adresáře by mohly blízké sbory navazovat vzájemné kontakty. Krásné by bylo, kdyby se občas mohly všechny sbory sejít ke společnému zpívání při takových příležitostech, jako je životní jubileum otce biskupa (sedmdesátiny už jsme propásli, ale o pětasedmdesátinách bychom to mohli stihnout), svěcení novokněží v katedrále, zakončení Desetiletí duchovní obnovy apod.

Prosím tedy kolegy varhaníky a varhanice, aby mi napsali svůj názor k tomuto návrhu a eventuelně přispěli dalšími náměty. Každý, kdo se mi ozve, dostane jako prémii partituru písně Petra Ebena „Svatý Vojtěch“, kterou autor k svato-vojtěšskému miléniu upravil pro smíšený sbor.

Ing. Jiří Bríza
Budovatelů 2398
434 01 Most

Z díře otce biskupa

- 24.12. v 16,00 Litoměřice - katedrála - mše sv. pro rodiny s dětmi
v 22,00 Litoměřice - katedrála - mše sv. vánoční
- 25.12. v 10,00 Litoměřice - katedrála - slavnostní mše sv.
14,00 Velké Žernoseky - mše sv.
- 26.12. v 10,00 Litoměřice - katedrála - slavnostní mše sv.
- 29.12. Úštěk - mše sv.
- 31.12. v 16,00 Litoměřice - katedrála - děkovná mše sv.
a pobožnost na konec občanského roku
- 1.1. 1997 v 10,00 Litoměřice - katedrála - slavnostní mše sv.
- 4.1. Litoměřice - přednášky pro katechetický kurs
- 11.1. v 10,00 Praha - katedrála sv. Víta - biskupské svěcení
Praha - Arcibiskupský seminář - den otevřených dveří
- 13.1. v 04,00 Filipov - noční pontifikální mše sv.

Farní charita a probošství Roudnice n.L. pořádá v dormitáři augustiniánského kláštera

1. vánoční výstavu na téma: Vánoce na Podřipsku v tradici a současnosti.

Výstava je zpřístupněna od 13.12. 1996 denně od 10 hodin. Skončena bude 6.1. 1997. Vstupné je dobrovolné, výtěžek bude věnován na podporu sociálních projektů na Podřipsku.

Víkendová duchovní obnova pro manžele, kteří nemohou mít děti

Centrum pro rodinu při Arcibiskupství pražském pořádá na Svaté

Hoře ve dnech **17. až 19. ledna 1997** duchovní obnovu pro manžele, kteří nemohou mít děti. Obnovu povede P. Ing. Aleš Opatrný. Ubytování a stravování od páteční večere do nedělního oběda je zajištěno.

Vzhledem k omezené kapacitě je nutné, aby se zájemci o obnovu přihlásili telefonicky na čísle Centra pro rodinu (02/24238237).

ZDISLAVA - měsíčník litoměřické diecéze

Vydává s církevním schválením litoměřického biskupství

Římskokatolická farnost,

Janov nad Nisou 41, 468 11

tel./fax. 0428/380 015, e-mail: farjan@vtx.cz

Řídí redakční rada, šéfredaktor Luboš Růta.

Grafická spolupráce: Jan Hrubý

Tiskne: GLOS Semily

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.

Distribuce: redakce - roční předplatné 100,- Kč včetně poštovného, při hromadných objednávkách sleva

Registrace: MK ČR 7397

ISSN 1211-3042

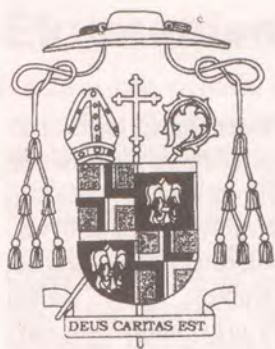
Ročník II., číslo 1

Datum vydání: 24.12.1996

(uzávěrka příštího čísla 16.1.1997)

Cena: 6,- Kč

Podávání novinových zásilek bylo povoleno Českou poštou, s.p. OZSeč v Ústí nad Labem, č.j. P/1 - 3892/95 ze dne 18.12.1995

Vánoční přání otce biskupa

Vánoce nám nepřipomínají jen historickou událost, která se stala téměř před 2000 lety. Každoroční slavení Vánoc se nás bezprostředně dotýká i dnes svým poselstvím. Slavíme Vánoce jako krásný svátek, sice mnohdy v chladných kostelích, kde nás zebou ruce i nohy, ale netrpíme nouzí, máme co jíst a kde se ohřát, dostáváme i rozdáváme svým přátelům dárky.

Vánoce však v sobě skrývají i vnitřní poselství, které nesmíme podceňovat: poselství chudoby betlémské jeskyně. Neznamená to, že se máme zřeknout všeho majetku. Jde spíše o náš vnitřní postoj. Jak je krásné, když jsme vnitřně nezávislí na bohatství, slávě a poctách - až tehdy jsme skutečně svobodní. Mohu být tím, čím jsem! Mohu přiznávat své slabosti a nemusím je stále zastírat, možná i před sebou samým. Mohu tím víc rozvíjet schopnosti a talenty, které Bůh do mne vložil a nemusím učinit nejvyšším měřítkem pro svůj život oceňování druhých lidí. Vždyť Bůh mne miluje takového, jaký jsem - a pomáhá mi být takovým, jakým mám být. Mohu proto i ke svým nedokonalostem říci „ano“, mohu přiznávat beze strachu i své chyby a omyly - a snažit se dělat to nejlepší, co mohu.

Pochopení tohoto poselství Vánoc sobě i vám všem vyprošuje a Boží požehnání do nového roku vám ze srdce přeje

+ Josef Koukl

Duchovní slovo

Dnes vzešlo nad námi světlo ...

Vánoce jsou svátky všem velmi milé a zaslouží si naší lásku. Probouzejí v nás smysl života, radost a přátelské styky, štěstí v rodinném kruhu, bratrskou sympatii k lidem, touhu po svátečním pokoji a míru. Jsou to opravdu krásné svátky. Máme radost z toho, když vidíme, jak dobře lidé užívají svátečního odpočinku a radují se, že tu jsou Vánoce.

Co je podstatné u těchto požehnaných svátků, aby se mohly stát pramenem opravdové a dokonalé radosti? Jejich nejvlastnější ráz je v jejich posvátnosti. Jsou to především náboženské svátky, svátky víry a to více než cokoli jiného. To nejvlastnější co křesťanství má, není láska, ctnost lásky - ta je v programu mnohých hnutí a sociálních směrů - ale vtělení, vtělená Láska, Bůh - Láska mezi námi. Tolik se nakupuje před Vánoce a často to jsou zbytečné marnosti. Mohli bychom mít opravdovou radost o svátcích, kdybychom neudělali trochu radosti a nepomohli mnohým potřebným, opuštěným a trpícím? Vánoční svátky předpokládají srdce, veliké srdce. Porozumět druhému, zvláště doma, v rodině. Chceme ukázat, že se máme rádi: manželé mezi sebou, rodiče a děti, mladší a starší generace. Snažit se porozumět každému, s kým se setkám a milovat ho předem, jako první.

Vánoce jsou dnem vyhlášení pokoje na zemi: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi, Bůh v nich má zalíbení.“ (Lk 2, 14) Kéž nám a všem, kde se bojuje a nesmírně trpí, kde jsou ničeny duše, mír vyprosí Panna Maria, která jej přinesla na svět, neboť Kristus je mír a pokoj.

Dívejme se na Vánoce jako na iniciativu nebeského Otce. Bůh nám poslal svého Syna, Spasitele světa a jeho narození je počátek našeho zrození k božskému životu. Křesťané neoslavují jen historickou událost narození Krista, ale vyznávají a neustále prožívají Spasitele mezi námi. To vyjadřujeme i vánočními zvyky. Vánoční stromek stále zelený, je symbolem samého Ježíše Krista věčně živého mezi námi. Všechny ty okrasy a sladkosti jsou znakem štědrosti a lásky k nám. Řetězy připomínají hada - d'ábla, který svedl Evu, tedy symbolizují zlo, které je přemoženo. Zavěšená jablka představují zakázané ovoce na stromě poznání. Na stromku jsou svíce, aby připomněly, že Bůh tuto noc ozářil jasem pravého světla. Vánoční dárek by se měl předávat s vědomím nebo i poznámkou: „Tento dárek ti připomíná, že Bůh nám dal největší dar, svého Syna.“

Vánoce ve farnosti začínají vigílií Narození Páně, která se slaví večer 24. prosince. Tento den má v každé rodině svoji liturgii. Pod stromčkem nebo v jeho blízkosti by neměl chybět betlém. Před večerí u rozsvíceného stromku s jesličkami se čte úryvek z Písma svatého o narození Páně, zazpívá se vánoční píseň a někdo z rodiny popřeje radostné a pokojné Vánoce. A tak v přítomnosti Krista se cítí všichni dobře. Nejsme správnými křesťany, nedáme-li Vánocům jejich pravý význam.

Svět dnes čeká lidi, kteří by mu vrátili radost. Všichni čekají Krista, svůj pokoj a radost, i když o tom nevědí. Základem naší radosti je moci silně věřit v Krista. „Místo Betléma pospěšme k oltáři.“ Vydat se na pochod k oltáři, přijmout Krista, svoji radost a sílu, přijmout svoje Vánoce.

Nejhlavnější věcí zůstává slavnostní vánoční mše svatá a vánoční přijímání. Na toto setkání s Ježíšem se připravme s opravdovou vírou. To jsou naše Vánoce. Bez přijímání jsou Vánoce opravdu chudobné a naopak s Ježíšem v srdci jsou ohromnou, nevýslovnou radostí a štěstím. Ježíš je jediným vlastním středem Vánoc - a ještě dále: zůstává středem v prvním roce příprav třetího tisíciletí a středem posledního roku duchovní obnovy našeho národa.

Chceme, aby rozjímání o něm bylo nade vším. Chceme, aby znění jeho jména přehlušilo ostatní písně a jeho světlo svítilo jasněji než ostatní světla. Tam, kde je Kristus, tam je i zachráněný člověk, tam je láska k lidem, tam jsou i velké Vánoce.

S použitím pramenů

P. Jan Bečvář

Vánoční divadlo

Slavení svátku církevního roku doprovází také i divadelní tvorba. Dnes už podstatně skromněji, ale stále se prosazuje, stýská se nám po ní, ba lze říci, že se ukazuje jako nepostradatelná. Samozřejmě nepatří k podstatě vánočních svátků, ale nezastupitelně zpřístupňuje a zdůrazňuje jejich tajemství, obsahy a inspirované tvořivost duchovní obrazivosti. Tam, kde se opravdu prožíval advent, tam je okázalost a rozjařenost oprávněná, vždyť slavení svátků je prodchnuto radostí, uvolněním. Má tedy blízko ke hře, k tvořivému fenoménu člověčenství.

Divadlo jako liturgie

Divadlo církevního roku, jak se za ta křesťanská staletí projevovalo, vychází z liturgického zpřítomňovacího principu. Liturgie se vrací denně do svaté minulosti, vždyť se činí „na památku“. Ve dnech, kdy si připomíná důležité, osové okamžiky dějin spásy, jako o Vánocích příchod Božího syna do lidských dějin, vyjadřuje se vedle svátostného zpřítomnění také zpodobováním - mimezí. (O tom někdy jindy více).

Vánoční divadlo

Vánoční duchovní divadlo nacházíme ve třech vrstvách. V divadelních produkcích, ve stavění jesliček a v rodinných rituálech Štědrého večera. I v naší litoměřické diecézi bylo pěstováno českými i německými věřícími. Nejstarší zprávu o vánočním divadle známe z Liberce. Tady roku 1600, večer na Nový rok, vyšel z libereckého zámku průvod s hvězdou, představující betlém-

skou kometu, doprovázený redernovskou kapelou a směřující na náměstí. Této výroční slavnosti se zpravidla zúčastňovali školáci. Za hvězdou, jak bývalo zvykem, kráčeli náležitě nastrojení tři králové se svým doprovodem a zpívali vánoční či tříkrálové písně. Na tuto akci navazovala inscenace „komedie o narození Krista“, kterou před rozestavěnou radnicí provedli místní kantoři se svými žáky. Město se za tuto akci odměnilo pivem v ceně 54 krejcarů.

Z témat života Kristova bylo tehdy v luterském školském divadle možné hrát pouze vánoční hry, ale bez pastýřských scén. Důraz byl položen na výstupy Herodesa a tzv. tří králů. Katolíci zase měli v oblibě neodolatelné pastýřské a jesličkové výstupy.

Do monumentálních rozměrů se rozvinuly české lidové, tzv. sousedské hry, pěstované zejména na Semilsku. Nejstarší zpráva pochází z roku 1699 ze Železného Brodu. Nejdelší českou vánoční hru napsal chalupník Josef Havel z Vlastiboře (farnost Držkov) někdy v na počátku 19. století. Má přes 3000 veršů. O podobné německé tvorbě nemáme z našeho prostoru žádných zpráv. Vedle toho máme doložené i obchůzkové folklorní vánoční pastýřské hry a chození tří králů. O tom existuje nepřehledné množství dosud nepracovaných českých i německých zápisů s lokálními zvláštnostmi.

Betlémy

Nejstarší zpráva o betlému se připomíná z Rumburka. Z roku 1583 se zachoval zápis o prodeji dřeva na betlém.

Jezuité při svých misiích zaváděli ve farnostech stavění Božích hrobů a jesliček. Znamenávají o tom dojemné a obdivné reakce diváků, kteří takové divadlo vlastně viděli poprvé. Vždyť betlém - jesličky jsou vlastně scénickým dílem. Významný znalec světové jesličkové tvorby, historik R. Berliner, definuje jesličky jako scénické vylíčení, které by mělo v divákovi vzbudit pocit, že má podíl na biblickém ději, že se ho účastní, že je mu přítomen, jako by byl svědkem této události. Vzpomeňme při této příležitosti na Duchovní cvičení svatého Ignáce z Loyoly. Exerciciant má „v obraznosti vidět ... místo ... Narození, ... Naši Paní a Josefa a služku a Ježíška, jakmile se narodí, při čemž se já u nich učiním chudáčkem...“, budu na ně pohlížeti... a jim v jejich potřebách sloužiti, jako bych byl přítomen, s veškerou možnou poctou a úctou; a pak se tím obraceti k sobě samému, abych z toho načerpal nějaký prospěch“. Tato jezuitská jesličková iniciativa zanechala v naší diecézi impozantní tradici tak rozmanité tvorby, že ji nelze při této příležitosti vůbec postihnout. Její rozvoj není uzavřen, stále pokračuje a každoročně se obnovuje.

Rodinný Štědrý večer

Třetím divadlem je rodinný štedrovečerní rituál, v každé rodině jiný. Jeho divadelnost spočívá v utváření dějiště rituálu, který je vyjmut z běžného života jako neobyvyklý, estetizovaný, dekorovaný obřad, zaměřený k plné smyslové „podívané“ účastníků. Má zaujmout nejen oči,

ale i sluch, hmat, čich i chuť. Tím je jedinečný, že se na něm podílí nevšední večeření (i v chudých rodinách bývalo několik druhů jídel), ozdobený stromek, dárky, betlém (který připomíná obsah slavnosti), hudba, dokonce i vůně, situace vlídnosti, láskyplnosti, radosti, která vychází z kajícího a postního adventu. Je to jakási rajská siesta, předtucha budoucího, kdysi ztraceného ráje, možná také jakýsi rodinný „hod lásky“ - agapé. Celý tento HOD však v současnosti, i ve věřících rodinách, upadá. Je porušen a překryt daleko vizuálněji zážitky multipřísunu netvořivých, pouze pasívně přijímaných obsahů a informací z televize.

Vážme si odkazu vánočního divadla. Ale nepropadněme mu. Kdysi znali perspektivu a smysl této vánoční divadelní tvorby. Směřovala k Eucharistii. Ve vánoční hře z Vysokého nad Jizerou říkal Oповědník, který provázel diváky vánočním dějem, tato slova:

*Vím, moji laskaví posluchači,
sou také Krista Pána horliví milovníci.
Vím, že byste sobě všichni vinšovali,
abyste toho našeho krále mohli uctít,
jak sou jej uctili tři králové svatí,
kteří nelitovali své království opustiti
a na cestu se vypraviti.
My ale, toho nového krále můžem uctíti.
V božím chrámu, při oltáři,
se nám spatřit dáva,
dost však krátkou cestu od nás žádá.*

Vojtěch Ron
Liberec

Ekumenismus - ano či ne?!

Blíží se doba vánoční a tak si zase budeme připadat všichni trochu bližší. Proč, no to je přeci jasné - Pán přichází na zem pro lidi „dobré vůle“ a ti se nacházejí všude, nejen v našem nejbližším okolí. Co to má společného s ekumenismem? Mnoho, protože tak jako se okolo jesliček shromáždili lidé všech společenských stavů a také vyznání (vzpomeňme na mágy z východu, kteří jistě nebyli židy), tak i při druhém příchodu Krista ve slávě se okolo jeho trůnu shromáždíme spolu s ostatními bratry a sestrami „dobré vůle“. Protože však nemáme čekate s založenýma rukama až na soudný den, je třeba toto setkání uskutečňovat již dnes.

Velikým impulzem pro žití této myšlenky byl nepochybně II. vatikánský koncil na konci šedesátých let. Biskupové celé katolické církve si na tomto koncilu vytýčili úkol žít ve svých diecézích po celém světě spolu se svými „ovečkami“ myšlenku ekumenismu. Toto slovo možná zní moc cize a v češtině asi nikdy zvláště nezdомáční, je totiž řecké. Ve skutečnosti je toto slovo složeninou: Oikos - dům a monos - jeden. V řečtině se dohromady vyslovuje oikomené a proto „ekumenismus“ - tedy „jeden dům“. Tímto domem již asi bohužel nebude nikdy „jedna svatá všeobecná katolická církev“, jak se modlíme ve vyznání víry. Toho si jsou snad všichni vědomi, protože rozdíl, které nás oddělují od bratří a sester z jiných církví, jsou mnohdy podstatné a skutečné sjednocení by pro mnohé znamenalo vzdát se své nauky a navrátit se ke katolické teologii. Proto také koncil hovoří o lásce k „odloučeným bratřím a sestram“. Ale tato úplná nemožnost sjednocení nesmí stát v cestě upřímné snaze o vzájemnou lásku. Co tedy znamená ekumenismus konkrétně pro nás?

Otcové koncilu nás vybízejí (přesné citace následujících myšlenek naleznete v dokumentu Unitatis redintegratio), abychom

především opustili od všech předsudků, které jsme my katolíci nebo odloučení bratři zaseli mezi naše církve.

Druhým, mnohem těžším úkolem je očistit „tvář“ vlastní církve od všech nečistot a vrásek, nebo-li neobrazně řečeno: začít žít svatý a příkladný život uvnitř církve - bez hádek, osočování, afér, aby na nás nemohl nikdo zvenku ukázat se slovy „podívejte, jak se nenávidí“ (Písmo nás přeci vybízí k pravému opaku!).

A třetí úkol, jak žít ekumenismus, je asi nejtěžší: naučit se vidět i u odloučených bratří tu část Boží pravdy, která v jejich pojetí života s Bohem bezpochyby je. Osobně jsem byl např. velmi osloven v některých protestantských společenstvích vroucností jejich modliteb Pánu Ježíši uprostřed nich, aniž by byl v jejich středu eucharisticky přítomen.

Dnes se velmi hovoří o ekumenismu. Ale i když nám ostatní a zvláště náboženství bez zjevení nemají co do obsahu nauky co říci, přesto bychom se od nich mohli přiučit horlivosti, se kterou se i z toho mála, co o Bohu vědí, snaží žít zbožně. Kolik jen například buddhističtí mniši věnují času meditaci nad nekonečnou pravdou, se kterou se snaží různými pokořovacími a sebeumrtvovacími cvičeními spojit. Kolik vynaloží času a měsíců očišťování se od své sebelásky a to bez svátostí, bez církve, bez pevného poznání. A co my? Kolik času věnujeme oslavě Boží? Vidíte, kolik nám toho může ekumenismus přinést. Škoda, že se v církvi tak pomalu prosazuje. Ovšem nemylme se, problém nespočívá jen v tom, že se oficiálně s našimi spolubratry ve víře nesetkáváme. Ten hlavní problém je v nás samotných, v každém zvláště, vždyť kdyby náš život byl světlem světa a solí země (srv Mt 5,13-14), pak by ekumenismus nebyl vůbec žádným problémem.

Michal Podzimek

P. Havelka instalován litoměřickým kanovníkem

Nový generální vikář naší diecéze P. Karel Havelka přijal v neděli 1. prosince z rukou biskupa Josefa Koukla odznaky kanovníka katedrální kapituly sv. Štěpána a doplnil tak jejich počet na plný.

P. Havelkovi byl před zcela zaplněnou katedrálou svěřen kanonikát královský - regius, který byl zřízen již při vzniku kolegiátní kapituly v roce 1057. Jáhen a biskupův sekretář dr. Horníček představil stručným životopisem nového katedrálního kanovníka. Ten poté složil předepsané vyznání víry a slib plnění přijatých povinností. Nový prelát prohlásil, že si je vědom toho,

že svou hodností převzal kříž - a prosil o pomoc, kterou mu všichni vyprošovali zpěvem hymnu „Přijď, Duchu přesvatý“ již při příchodu k oltáři. O své podpoře ho přišli ujistit také zástupci shromážděných věřících.

Svěcení adventního věnce ráno před první mší svatou a tato slavnost kapituly byly jistě mimořádnou přípravou před koncebrovanou pontifikální mší svatou, otevírající advent ke slavení Kristova narození v desátém roce obnovy duchovního života našeho národa, kterou uzavře svatovojtěšské milénium.

P. Josef Helikar

P. Havelka, nový generální vikář litoměřické diecéze, skládá předepsané vyznání víry a slib plnění přijatých úkolů.

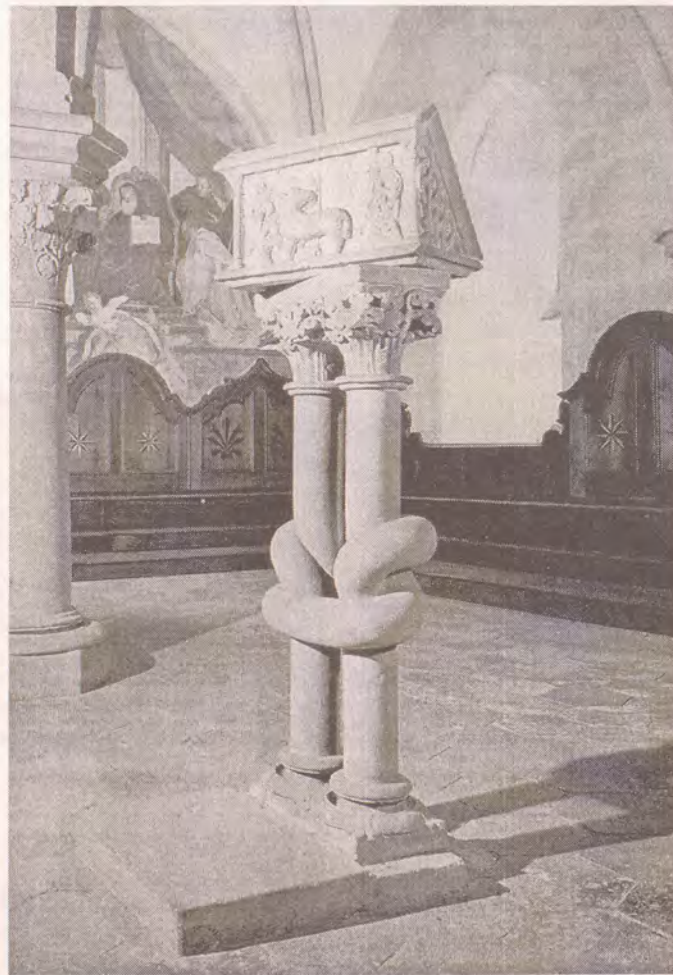
Končí jubilejní rok oseckého kláštera

Po celý rok 1996 stálo v popředí zájmu nejen církevního života litoměřické diecéze, ale i mezi kulturními událostmi severních Čech osmisté výročí založení cisterciáckého kláštera Osek na Teplicku. Na toto jubileum připravovalo opatství Osek bohatý celoroční program, o který projevil zájem náš tisk, rozhlas i místní televize. I Zdislava přinášela během roku řadu článků a oznámení měsíčních programů. Všechny akce měly naší veřejnosti přiblížit duchovní a kulturní význam kláštera v průběhu jeho dlouhých dějin, a to nejen pro severní Čechy. Měly ovšem také seznámit se současným stavem kláštera po jeho navrácení cisterciáckému řádu a s jeho plány do budoucnosti - s duchovní obnovou regionu.

Do přípravy a realizace jednotlivých akcí jubilejního roku se pod vedením otce opata Bernharda pustil hlavně Spolek přátel kláštera Osek. Koncem roku 1995 sestavil program, který byl na celý rok vytištěn předem, a který se podařilo splnit. Všechny akce probíhaly za velkého ohlasu věřících i nevěřících občanů ze širokého okolí i zdaleka. Velmi početné byly i návštěvy ze zahraničí. Zmíňme se o hlavních událostech.

Především je třeba vyzvednout velkou účast věřících na hlavních církevních slavnostech. Bohoslužby o Velikonocích byly důstojně doprovázeny vokálním sborem z Vídně. 5. května bylo slavnostní svěcení opravených chórových varhan a 11. května proběhla mohutná moravská pouť s procesím po městě. Na svatodušní neděli 26. května se konalo setkání národů se zahradní slavností.

Podobně za velké účasti věřících se slavilo Boží Tělo s procesím 6. června a slavnost na Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna. Na tento svátek, kterému je zasvěcen klášterní kostel jako všechny kostely cisterciáckého řádu, navázala tradiční osecká pouť 17. - 18. srpna, která se tentokrát konala i na nádvoří

kláštera s ukázkami řemesel. Přilákala sem deset tisíc návštěvníků.

Konaly se pravidelné poutě do Mariánských Radčic vždy 13. den v měsíci, na fatimský den. Počet poutníků stále roste a dosahuje 200 až 300 osob. Nejslavnější byla pouť 13. září, kdy se jí účastnil kardinál Joachim Meisner, arcibiskup z Kolína nad Rýnem, který byl

hlavním celebrantem spolu s dalšími preláty a kněžími. Při pontifikální mši svaté v ambitech, s vystavenou milostnou sochou Bolestné Panny Marie, nás pan kardinál vybízel k následování příkladu Panny Marie v jednotě víry a života, abychom byli křesťany vždy a všude, v neděli i ve všední den.

800 lety osazen mnichy a odkud přijely tamní řeholnice spolu s biskupem Flügelem a krásně nám při bohoslužbách zazpívaly. Menší účast byla 24. srpna na setkání mladých hudebníků, den se však vydařil i přes nepříznivé počasí. 7. září se v Oseku sešli dosud žijící řeholníci a řeholnice, internovaní zde v době totality. Odpoledne se šli poklonit památce 230 zde zesnulých sester na oseckém hřbitově. Den otevřených dveří se konal 21. - 22. září, kdy byl volný vstup do kláštera, promítání filmů a beseda s opatem. Velmi vydařené dětské akademie ve dnech 27. - 28. září se v klášteře zúčastnilo 600 dětí ze všech oseckých základních a mateřských škol.

Během roku se uskutečnilo 17 koncertů duchovní hudby, vesměs dobře navštívených. Účinkovali na nich naši i zahraniční umělci, soubory a orchestry. Programy připravoval a zajišťoval pan Bohdan Ostroveršenko z Teplic. Z našich účinkujících uvedme Severočeskou filharmonii Teplice, Brixihův komorní orchestr Praha, Ústecký pěvecký sbor, Talichův komorní orchestr Praha, komorní soubor Ad vocem Praha, sbor a orchestr kláštera Emauzy a další. Ze zahraničí to byly sbory a orchestry z Německa (favorit - und Capell-Chor Leipzig v rámci hudebního festivalu, Musikschule Aachen, Gaude Fulda, chrámový sbor Waldsassen) a z Rakouska (Weiner Vokalensemble). Při varhanních koncertech účinkovali vynikající varhaníci od nás (např. Otto Novák, Martin Poruba) a z Německa (Andreas Wilscher, Wolfgang Zoubek, Wolfgang Thoma).

Bylo proslouveno pět před-

nášek, zabývající se historií a posláním cisterciáckého řádu (opat Bernhard, Dr. Pfister z Mnichova), historií osekého kláštera a jeho umění (Dr. Charvátová a Dr. Stehlíková z Prahy) i současností církve u nás (P. Václav Malý). Přednášky byly dobře navštíveny. 14. října se pak konal odborný seminář o uměleckých památkách kláštera, kterého se zúčastnili naši odborníci. Hovořilo se o nově odhalené gotické architektuře v přízemí kláštera, o gotické Madoně z Mariánských Radčic aj.

Tento seminář navázal na právě končící jubilejní výstavu „800 let kláštera v Oseku“, která probíhla od 25. května do 20. října v sále klášterního refektáře. Autorem výstavy byla Dr. Dana Stehlíková CSc. z Umělecko - průmyslového muzea v Praze. Výstava představuje průřez výtvarným uměním, které vzniklo v osekém klášteře za celou dobu jeho existence, a které je dnes rozptýleno v mnoha muzeích a galeriích naší republiky. Výstava se za 5 měsíců těšila velkému zájmu mnoha tisíc návštěvníků. K výstavě byl přidán i katalog v české a německé verzi, který kromě popisu exponátů obsahuje články s přehledy o uměleckých památkách kláštera.

Oslavy jubilea vrcholily v říjnu. V neděli 6. října, v hlavní den oslav, sloužil pontifikální mši svatou kardinál Miloslav Vlk, arcibiskup pražský, spolu s dalšími biskupy, opaty a kněžími. Jeho promluva směřovala o minulosti k budoucnosti. Z minulosti je třeba se poučit a mobilizovat své síly k další činnosti - duchovní obnově, kulturnímu a sociálnímu rozvoji, dostat se od pouhé ekonomiky k vyšším rozmě-

rům lidského života. Účast věřících lze odhadnout na tisíc osob. Následovala slavnostní akademie s hlavní přednáškou generálního opata cisterciáckého řádu z Říma Maura Estevy o duchovních kořenech řádu. Líčil historii dnešní české kongregace Nejčistšího Srdce Panny Marie a vyslovil přání, aby dialog mezi klášteřem a společností dále zdárně pokračoval. Ministr kultury Ing. Jaromír Talíř ujistil přítomné, že stát chce obnovu kláštera i nadále podporovat. Liturgickou část oslav ukončila odpolední děkovačná pobožnost s požehnáním.

Po bohatém duchovním programu následoval týden duchovní obnovy. Od 7. - 12. října se denně konaly duchovní promluvy a rozjímání na určité téma a pro určitou skupinu věřících (muži, ženy, děti, mládež, starší generace, duchovní povolání). Program vedli duchovní z okolí (dominikáni Ústí, salesiáni Teplice, P. Jančík z Litoměřic).

Spolek přátel kláštera Osek měl své adventní setkání 7. prosince a mohl poděkovat Pánu za jeho pomoc a požehnání v uplynulém roce.

S půlročním zpožděním se také dostalo do rukou členů a dalších zájemců jubilejní sborník „800 let kláštera Osek“. Tato objemná kniha obsahuje příspěvky k náboženskému, kulturně historickému a hospodářskému dějinám kláštera od řady našich odborníků.

Jubilejní rok bude v osekém klášteře zakončen o Vánocích slavnou půlnoční mší svatou, kterou bude otec opat celebrovat spolu s P. Benno Benešem, provinciálem salesiánů, kteří měli vždy k Oseku blízký vztah.

Dr. Norbert Krutský

Pastorační centrum upozorňuje na tyto akce:

Týdenní kurs pro manželské páry

YMCA - Živá rodina ve spolupráci s Centrem pro rodinu při Arcibiskupství pražském pořádají týdenní kurs pro manželské páry ve dnech 16. až 23. 8. 1997 v Benešově u Prahy. Jeho náplní jsou přednášky ze širokého okruhu vzájemných vztahů muže a ženy v manželství, doplněné o skupinovou práci. Ve skupinkách několika párů se společně zamýšlíme nad tematikou přednášek a problémy našich vztahů, vypracováváme úkolové listy a řešíme vlastní situace partnerských konfliktů. Vzájemně se obohacujeme o zkušenosti, sdílíme se s ostatními o úspěchy a neúspěchy a tímto způsobem si pomáháme řešit své konkrétní problémy. To vše se děje v duchu modlitby a důvěry v Boží přítomnost a milost.

Obsahem přednášek jsou tato témata: Krize v manželství, Křesťanské manželství a priority, Zdravé sebevědomí, Odpuštění, Rozdíly mezi mužem a ženou, Základy komunikace, Vzájemné porozumění, Vyjadřování pocitů, Naplňování potřeb, Pozornost a romantika, Sexualita.

Během celého kursu je naší snahou využít maximálně času a možností jak pro vlastní práci, tak pro soukromí a rekreaci, pro sebe navzájem a pro naše děti. Z důvodu kapacity ubytování a snahy věnovat co nejvíce času svému partnerovi je dobré pokud možno omezit počet dětí, které si vezmete s sebou. Pro ty, které přijedou s vámi, je připraven program různých soutěží, her, zábavy, ale i katecheze. Prosíme vás však, abyste nebrali ty, kterým působí problémy kolektiv nebo delší odloučení od rodičů. Po celou dobu vaší účasti

na přednáškách a ve skupinkách se o děti postarají pečovatelé, které zajistíme.

Denní program zahrnuje společné modlitby a bohoslužby, v jejichž vedení se střídají účastníci z církví, které jsou na kurzu zastoupeny. Manželská setkání jsou ekumenickým setkáním, na němž nechceme řešit konkrétní rozdíly, ale hledáme jednotu muže a ženy v lásce, která je spojuje a všichni společně pak jednotu v lásce Kristově.

Předběžné přihlášky a bližší informace na adrese a telefonním čísle Centra pro rodinu (Štěpánská 10, 120 00 Praha 2, tel. 02/24238237).

Najdou se pečovatelé?

Součástí týdenního letního kursu Manželských setkání je také program pro děti, které přijedou spolu se svými rodiči. Tento program si společně připravují a vedou mladí lidé nad 18 let s pomocnicí nad 16 let, kteří mají již určité zkušenosti s prací s dětmi a mají k dětem hezký vztah. Tito pečovatelé, jak jsou obvykle nazýváni, mají svěřeno jedno nebo několik dětí podle věku. Nejmenší děti v kočárcích mají každé jednoho pečovatele, větší děti jsou v malých skupinkách chlapců či děvčat přibližně stejného věku.

Práce s dětmi je v době programu manželů (dopoledne a odpoledne vždy cca 3 hodiny), pečovatelé mají během dne osobní volno a večer možnost zúčastnit se duchovních, kulturních a jiných programů. Pečovatelé mají pobyt a stravu zdarma. Manželská setkání jsou osvědčený program, kterého se u nás ročně v létě zúčastňuje více než dvě stě pečovatelů na různých kurzech v Čechách i na Moravě.

Černošští uprchlíci se představili v Roudnici

V sobotu 23. 11. se v Roudnici n.L. uskutečnilo setkání s černošskými uprchlíky z tábora Červený Újezd, který leží v naší diecézi, nazvané AFRIKA. Ve více než dvouhodinovém pásmu uprchlíci ze Zairu, Angoly a Konga zpívali, tančili a vyprávěli o problémech ve svých zemích.

Na úvod vystoupil pracovník Charity, který konstatoval, že ještě v r. 1990 u nás dostávalo azyl zhruba 50% všech žadatelů. Dnes jsou to pouhá 2% těch, kteří by u nás rádi zůstali. Charita se snaží těmto lidem nalézt práci, ubytování apod., ale nejen to. Prací Charity je především snažit se být přáteli lidem v nouzi. Velkým problémem v uprchlických táborech je například deprese - lidé čekají

a nevědí, co s nimi bude. Charita se proto snaží pro ně organizovat různé kulturní akce.

Mezi místním lidovým zpěvem a tanci hovořili běženci o tom, proč se ocitli v České republice. Zdůrazňovali, že jim v jejich vlasti hrozí pronásledování za politické názory a že rozhodně nejsou uprchlíky „ekonomickými“, kteří odcházejí ze své země kvůli vyšším výdělkům v Evropě. Zároveň obviňovali zbytek světa z apatie vůči africkým problémům - bídě, hladu a občanským válkám.

Setkání bylo pro několik desítek přítomných diváků jistě přínosné - při setkání s odlišnou kulturou, mentalitou a tváří v tvář problémům těchto lidí jistě nikdo nelitoval, že se zúčastnil.

L. Růta

Modlitba za kněze

Dostal jsem v jeden den dvě obálky, v obou bylo úmrtní oznámení o smrti kněze, básníka, který svým spolumatřím v jedné básni napsal:

... ať při západu slunce
v poslední náš den
je s brázdou kněžské práce
Pán Bůh spokojen.

Neuvádím jméno autora. Na úmrtním oznámení je napsáno: „Přáním zemřelého je, aby bylo naprosto upuštěno od všech okázalostí, hudby, věnců, projevů nad hrobem. Místo toho budiž pamatováno na seminář.“

Může být lépe vyjádřena pokora a zájem o budoucnost církve?

Po dětské mši svaté poklekáme s dětmi na stupních hlavního oltáře a modlíme se za kněze modlitbu, kterou

dětským duším věnoval dr. Čeněk Tomiško:

*Ježíši náš nejmilejší
vzdáváme ti vroucí díky.
Že jsi nám dal k pouťi zdejší*

kněze - Boží služebníky.

*Kolik moci v sobě tají
posvěcené jejich dlaně.
Když nám v chrámu podávají
u oltáře Tělo Páně.*

*Ve svých kněžích, Spasiteli
mezi námi jsi tu znova.
Žiješ v nich jak pastýř bdělý
jejich hlas - to tvoje slova.*

*Bože, přijmi naši modlitbu
jako dík za dobré kněze a naši
prosbu za nová kněžská povolání.
Modlete se s námi*

František Němeček

Dovolujeme si vás a vaše přátele upozornit na koncert

Musica antiqua Citolibensis

kteří se uskuteční v **pondělí 6. Ledna 1997 ve 20,30**

ve Dvořákově síni pražského Rudolfinu. Pořadatelem koncertu je spolu s Českým rozhlasem agentura Festa. Koncert, který je závěrečnou akcí Novoročního festivalu této agentury, zařadila Evropská rozhlasová unie (EBU) do svého celoročního cyklu koncertů duchovní hudby. Citolibská hudební kultura 18. století se tak dostala do sousedství takových evropských hudebních center, jako jsou Paříž, Londýn, Madrid, Brusel, Stockholm, Kodaň atd. Citoliby byly vybrány do této evropské rozlasové sezóny jako prototyp malého venkovského sídla s umělecky závažnou hudební tvořivostí.

Koncert bude přenášen stanicí Vltava a bude přejímán řadou evropských rozhlasových stanic. O přestávce uslyší posluchači rozhlasu přednášku PhDr. Zdeňka Šestáka o významu citolibské skladatelské školy 18. století.

Vstupenky lze zakoupit v agentuře Festa, Praha 1, Dlouhá tř. 10 (tel. 02/2321086) nebo v předprodeji České filharmonie v Rudolfinu, nám. Jana Palacha (tel. 02/24893352), kde je pokladna otevřena v pracovní dny od 10,00 do 12,30 a od 13,30 do 18,00 a hodinu před koncertem.

S přáním příjemných Vánoc a šťastného Nového roku 1997

Nadace K.B. Kopřivý

Paní Zdislava

Úvodem

Z podnětu P. Ambrože Svatoše OP (který sbíral materiály pro proces svatořečení bl. Zdislavy) začínáme v tomto čísle otiskovat na pokračování příběhy, které ukazují, že paní Zdislava i v současné době pomáhá: na její přímlyvu dochází k vyslyšením, k uzdravením nebo k jiné pomoci.

V těchto vyprávěních není nic vymyšleno, autor je pouze převypráví podle ústního podání různých osob nebo podle dopisů či písemných záznamů a svědectví, které docházely do dominikánského kláštera v Jablonném v Podještědí za poslední léta. Upravil je jenom jazykově a slohově, nikoli obsahově nebo věcně. Nechce je vydávat za zázraky. Vždyť zázrak nutný pro kanonizaci byl již před léty vybrán a schválen Římem a paní Zdislava byla na jeho základě svatořečena - jak známo 21. května 1995 v Olomouci Svatým otcem Janem Pavlem II.

Příběhy mají jen doložit úctu věřících k této blahoslavené a svaté ženě, manželce a matce; úctu, která nepřestává, ale trvá stále až do našich dnů.

Všichni, jimž paní Zdislava pomohla a pomáhá, jsou jí jistě velmi vděční. Ať i vám, kdo tato vyprávění budete číst, vyprošuje sv. Zdislava bohaté Boží dary, pomoc a požehnání! Také já vás, milí čtenáři prosím o o vaši modlitbu.

Zdeněk Cyril Fišer

Úraz na pile

Podle dopisu paní Miroslavy J. z Plzně (z 15.12. 1994)

Opozděně vám podávám zprávu o Vaškovi S., moc se omlouvám, ale myslela jsem, že Vám o všem už napsal můj muž...

Vašek pochází z křesťanské rodiny, z více dětí. Sám už se taky oženil a má tři děti, nejmladší se narodila letos na jaře.

Vašek pracuje na stračické pile. Při odpolední směně 28. ledna 1994 utrpěl těžký úraz hlavy, protože se během práce vymrštila kláda a zasáhla ho do levé části obličeje a do levého spánku.

Okamžitě byl převezen do plzeňské nemocnice; ošetřující lékaři konstatovali, že stav zraněného je kritický a nedávali téměř žádnou naději na přežití. Vašek byl stále v hlubokém bezvědomí, nejevil sebemenší známky života (**pozn. red. - upravit formulaci!**).

Ještě tu noc jsme se za něj začali modlit spolu se všemi, kteří byli dosažitelní telefonem. Od vaší sestry, otče, víme i o vašich modlitbách. Ona nám také dala „Novému k bl. Zdislavě na úmysl uzdravení nemocných“ a my se ji hned začali modlit, okopírovali ji a dali mnoha našim blízkým.

Koncem týdne, po 7. únoru, se už Vašek probíral k životu a pomalu se začal uzdravovat. Na Popeleční středu (16.2.) byl vrtulníkem dopraven do nemocnice do Rokycan a odtud pak po několika dnech propuštěn domů.

Vyprávěl nám, že když ho po úraze přivezli do nemocnice, že zřetelně slyšel a vnímal, jak doktoři a sestřičky mluví o tom, že je to s ním beznadějně...

Doma se jeho stav den ode dne zlepšoval. Pak se mu narodila dceruška - měl z toho velkou radost. V květnu už začal jezdit na kole, chodit bez hole a teď již řídí auto a je skoro bez potíží.

Ošetřující lékaři si vůbec nedokážou vysvětlit, že takový úraz přežil a jak se ze smrtelného zranění zotavuje. Všichni jsme přesvědčeni, že k jeho uzdravení došlo Božím řízením a že na tom všem má nemalý podíl i přímlyva bl. Zdislavy, kterou tolik lidí prosilo o pomoc.

Setkání pastoračních asistentů s otcem biskupem

Nově vzniklé pastorační středisko, které vede Šárka Bartošová, zorganizovalo ve dnech 18. a 22.11. 1996 setkání pastoračních asistentů s otcem biskupem Josefem Kouklem.

Byly stanoveny dva termíny a dvě místa setkání, aby se každý z pastoračních asistentů mohl zúčastnit. První ze setkání se konalo v pondělí 18.11. v Litoměřicích, druhé v pátek 22.11. v Liberci. Program obou byl v podstatě shodný.

Setkání začalo v 9,30 mší svatou, kterou celebroidal otec biskup. O hodinu později začalo jednání (v Litoměřicích na „Trojce“, v Liberci na arciděkanství). Nejprve proběhla prezentace účastníků - celkem se zúčastnilo 48 z 55 pastoračních asistentů, působících v naší diecézi. Poté byla přítomným představena vedoucí pastoračního střediska Šárka Bartošová a spirituál P. Pavel Jančík, který bude mít nyní na starosti duchovní péči o asistenty.

Následovalo duchovní slovo P. Jančíka, zaměřené na duchovní rozměr pastorační služby laiků. Po něm se ujal slova otec biskup. Konstatoval, že co se týče pastoračních asistentů, jsme „vzorovou diecézí“ - žádná jiná jich nemá ani zdaleka tolik, a proto se sleduje, jaké zkušenosti s jejich službou v naší diecézi budou. Hovořil také o tom, že pro stát (který církev financuje) jsou laičtí zaměstnanci všichni pastorační asistenti. Ne každý laik však vykonává skutečně pastorační práci, a proto je třeba ještě dalšího vnitřního rozdělení zaměstnaných laiků na pastorační asistenty (pouze absolventi teologické fakulty) a pastorační pomocníky. Zdůraznil také nutnost duchovní formace laiků, kteří by se měli pravidelně zúčastňovat duchovních cvičení.

Na setkání hovořila také vedoucí katechetického centra v Litoměřicích Míla Ujčíková, která asistenty seznámila s průběhem katechetického kursu, ve kterém se podařilo zajistit spolupráci s Vysokou školou pedagogickou v Hradci Králové, takže absolventi kursu s maturitou získají také osvědčení o tzv. pedagogickém minimu, které je nezbytné k vyučování na státních školách.

Po obědě měl každý z pastoračních asistentů možnost hovořit s biskupem mezi čtyřma očima či diskutovat s ostatními o problémech své práce, podnětech pro práci pastoračního centra apod.

Š. Bartošová a L. Růta

Snímek ze setkání pastoračních asistentů v Liberci

Farnost se představuje

V Jablonci sázejí na děti a mládež

Když jsem si plánoval, že do tohoto čísla napíšu o našem jabloneckém farním obvodu, netušil jsem ještě, že je daleko snazší psát o jiné farnosti z pozice nezájatého pozorovatele než o farnosti vlastní. Zde tedy je pokud možno objektivní pohled na jabloneckou farnost:

Z historie Jablonce

Obec Jablonec nad Nisou byla založena v první polovině čtrnáctého století. Po dlouhou dobu však byl Jablonec jen malou osadou (samostatnou farností je až od roku 1737). Původně patřil k arcibiskupství pražskému a do litoměřické diecéze byl přiřazen až v r. 1784. Obec se začala rozvíjet a růst teprve s příchodem průmyslu na konci 19. století. Teprve v tomto období se stává městem.

Duchovním je zde P. Bratršovský

Jablonecký farní obvod zahrnuje kromě Jablonce samotného farnosti Rychnov, Rýnovice a Janov nad Nisou. Jako duchovní správce zde působí P. Antonín Bratršovský. Pochází z Velké Losenice na Vysočině. Gymnázium absolvoval v Novém Městě na Moravě, následovala Vyšší pedagogická škola v Ústí nad La-

bem a po ní 5 let vyučování na základní škole v Mostě. V roce 1961 nastupuje na teologickou fakultu do Litoměřic, kterou končí o pět let později, v roce 1966, kdy je i vysvěcen na kněze. Působil nejprve v Libuni u Jičína (do r. 1975, později v Tanvaldě (do r. 1990) a od 1.10.1990 v Jablonci nad Nisou.

Život jablonecké farnosti

Jablonec nad Nisou má dnes asi 50.000 obyvatel a na mši svatou v neděli jich přichází okolo 200. Do farního kostela v Rychnově u Jablonce n.N. chodí okolo 30 věřících, v Janově n.N. a Rýnovicích asi 15.

Na náboženství ve farním obvodu chodí zhruba 60 dětí, na Základní katolické škole, která v Jablonci už 4 roky funguje, pak dalších 90 dětí. Náboženství v Jablonci vyučuje celkem 5 katechetů.

„Velmi dobrou zkušenost mám s pastoračními asistenty,“ říká P. Bratršovský, „pomáhají v duchovní správě - nejen při přípravě ke křtu a biřmování mládeže a dospělých, ale i v jiných oblastech.“

V Jablonci velmi dobře funguje společenství mládeže, na které nyní chodí asi 40 mladých lidí. Podnikají společné akce o prázdní-

P. Antonín Bratršovský

nách, a to jak o letních, tak i na podzim a na jaře. V létě si například sami zorganizovali devítidenní zájezd do Francie a Švýcarska, pět dní strávili na cyklistickém výletě do východních Čech, týden byli na chalupě v Jizerských horách na „duchovním pobytu“ atd.

Pravidelně jednou měsíčně se zde schází také společenství mladých rodin, které vzniklo ještě před revolucí. Setkání neprobíhají na faře, ale v jednotlivých rodinách. „Dovedou si vypořádat nejen při výchově dětí, ale i při řešení různých problémů, a to je dobře,“ říká P. Bratršovský.

Zajímavou aktivitou ve farnosti je udržování kontaktu s prvokomunikanty a jejich rodiči, kteří se scházejí také jednou za měsíc. Často se jedná o děti, jejichž rodiče nejsou věřící, do kostela nechodí, ale o tato setkání mají zájem a poměrně hojně je navštěvují.

Také důchodci mají jednou za měsíc (kromě prázdnin) své duchovní - vzdělávací posezení, kdy se sejdou na faře a věnují se buď nějakému aktuálnímu tématu nebo vzdělávání.

V Jablonci funguje také Farní charita, která vyvíjí činnost zatím pouze sběrem šatstva a jeho poskytováním

potřebným ve farním šatníku. V minulých letech poslala několikrát pomoc i do zahraničí (Ukrajina, Bosna). Finanční výtěžek z prodeje oblečení na faře poskytuje na dobročinné účely.

Koncem listopadu byla založena ve farnosti nadace Most mezilidských vztahů města Jablonce n.N. a okolí, která má za cíl péči o staré, opuštěné a nemocné lidi. „Výhledově počítáme s tím, že i někteří z mladých se do této činnosti aktivně zapojí,“ plánuje P. Bratřovský.

Vzhledem k tomu, že počet dětí docházejících na hodiny náboženství je na velikost města poměrně velmi nízký, rozhodli se mladí

z farnosti nabídnout dětem z celého města zájmovou činnost v prostorách děkan-

ství. Jednotlivé kroužky (hra na flétnu, fotografický, turistický, modelářský a kroužek šikovných rukou) zastřešuje tzv. Dětský klub, který jsme na děkanství založili. Původně měl každý kroužek vyhrazeno jedno setkání v týdnu, některé však v současné době mají dvě i tři schůzky. Celkem na tyto kroužky chodí několik desítek dětí.

Jablonce má také svůj farní zpravodaj, který pod názvem Farní dopis poměrně úspěšně vychází každý měsíc již od roku 1993. V současné době se vydává v nákladu přes 300 kusů.

S kostely již velké starosti nejsou

Ve farním obvodu je celkem 11 kostelů a kaplí. V minulých letech se ty hlavní podařilo opravit a nyní se pracuje jen na kos-

tele sv. Jana Křtitele v Janově nad Nisou. S opravami kostelů kromě běžné údržby tedy nyní větší starosti nejsou. Děkanství kostel Božského Srdce Páně je z poloviny třicátých let a kromě dlažby, kterou stavitelé již nestihli položit, a nové výmalby zásadnější opravy také nevyžadoval. V centru Jablonce n.N. je ještě barokní kostel sv. Anny (původně hlavní), který je v havarijním stavu a do jehož opravy se v nejbližším období chce pustit město.

Fary okolních farností na jablonecku přešly za minulého režimu do vlastnictví státu až na janovskou, kde bydlí pastorační asistent.

Připravil L. Růta

Interiér kostela Nejsvětějšího Srdce Páně v Jablonci

Zastavení v čase adventním i jiném

Znám jednu paní, která si myslí, že ví všechno nejlíp. Že umí nejlíp z naší rodiny uvařit bramborové knedlíky, to bych ještě pochopila, ale ona si vážně myslí, že vidí do duší svých blízkých. Jakna nich zahledne šmouhu, hned je namočí, propere, vymáchá. Jako sobotní prádlo.

Nedávno pojala podezření, že duše, která je jí nejbliž, použil výmluvy, když chtěla omluvit svůj pozdní návrat domů a vyhnout se vypytování.

Naše paní se zhržila. Jak je to možné? Rozhodla se přijít věci na kloub. Blízkou duši potrápila otázkami tak dlouho, až pověděla pravdu.

Paní byla smutná. Tohle si od duše sobě blízké nazasloužila. Vždyť ona sama přece nikomu nelže. Nikdy. Vážně. Ať se namáhala, jak chtěla, nemohla přijít na žádnou svou lež. Myslela si tedy, že je mnohem lepší než blízká duše. Ale večer - co to? Svědomí tentokrát nepopřalo naší paní dobrou noc. „Vzpomínej lépe,“ slyšela.

„Opravdu nemohu na nic přijít. Nebo snad tekrát? Ale to nebyla lež, jen jsem zatajila, že děti rozbily lampu. Torzo jsem uklidila do skříně, abych se vyhnula vypytování.“

Jak hvězda zasvítilo poznání, že situace si jsou podobné. Jak je to s tou třískou v oku bližního a trámem v oku vlastním?

Další den začal omluvou a odpuštěním. Snad si už bude naše paní pamatovat, že láska k bližnímu, i k těm nejbližším, je důležitější než fakta. Soudit jejich duše i naše skutky má přece někdo jiný.

Jak ji znám, měla by si to pro jistotu někam zapsat.

- Jdu hledat tužku a papír.

Helena Zdislava Nejedlá

Manželé a rodiny

Přejeme všem manželům a rodinám naší diecéze, aby si všichni našli dost času a klidu na společné chvíle u jeslí Božího Dítěte i u stromečku. Ať načerpáte mnoho síly pro každý den v rodině v celém dalším významném roce Desetiletí duchovní obnovy.

Kardinál Suenes píše hezké přirovnání: „Den v rodině je jako mozaika, složená z nepatrných kamínků, které se musí připojovat k sobě, aby tvořily krásný celek. Mozaika je krásná jen tehdy, když každá částička přispívá ke zdatu celku a když žádný kamínek neschází.“

Snažme se o to ve své rodině a vytvářejme v tomto roce to velké, originální a krásné umělecké dílo manželství a rodiny, jak nás k tomu vybízel i otec Kubíček na diecézním setkání manželů.

Další prohloubení našeho života v manželství a rodině by mělo být náplní dvou víkendů v Litoměřicích - jeden pro tatínky, aby maminky mohly mít na starosti děti, a jeden pro maminky, kdy péči o děti převzou otcové. Jedno setkání bude v únoru a druhé v březnu, abyste v dubnu už měli čas pro práci na zahrádce. Termín bude upřesněn v některém z dalších čísel Zdislavy. Doufáme, že se nás sejdě hodně - abychom si neformálně vyměnili zkušenosti a přinesli si nové podněty pro praxi každodenního života v rodině.

Dr. V. Fišerová

Co všechno můžeme dělat ve společenských manželů a rodičů

Na diecézním setkání manželů v Litoměřicích byly naznačeno možnosti, co všechno by mohlo být náplní farních společenství manželů a rodičů.

Hlavním podkladem k tomu bylo manželské setkání v Kroměříži.

Výčet je jenom heslovitý - sami si jistě doplníte nebo vyberete to, co je u vás, ve vaší situaci nevhodnější a nejpotebnější.

1. Zamyšlení nad Písmem - nedělní čtení nebo evangelium - texty týkající se manželství - oblíbený osobní text apod.

2. Společná modlitba - hodinky (breviář) - růženec - třeba část, s uvedením myšlenky - litanie k Marii, Zdislavě apod. - křížová cesta improvizovaná i řízená - přímlyvné prosby - jiné oblíbené modlitby (buďme v tom vynalézaví, využijme vždy dané situace)

3. Společné zamyšlení nad manželstvím - je možné se dohodnout, co je neaktuálnější pro všechny. Hovořit může např. kněz nebo pár, který absolvoval Manželská setkání, pozvaný host apod. Možno využít kazety, knížky, časopisu...

Někde si sestavují tzv. úkolové listy, zadávají si úkoly, využívají testů, diskutují, modlí se za řešení, pomáhají si navzájem...

4. Diskuse o výchovných problémech - aktuálních, konkrétních (opět je možno využít literatury, kazet...). Někde si zvou např. dětského lékaře, psychologa z poradny apod.

5. Občasné jsou hovory o správné životosprávě a výživě dětí i starších. Lecdce si vyměňují recepty, zvou si odborníka, který působí v okolí.

6. Zpestření všech setkání: - zpěv - dětských písniček pro rodiče

- rytmických
- písní z Taizé apod.
- národních (podle možnosti s doprovodem)
- hry - probírají

se osvědčené hry pro rodiče s dětmi - výchovné, naukové i veselé, hry pro dospělé - oddechové, veselé, pohybové

7. Povídání - o knihách, časopisech (stručné zprávy těch, kdo je četli)

- o shlédnutých filmech
- o divadle, koncertech, výstavách atd.

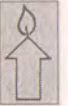
8. Společné akce do přírody, za sportem, kulturou ...

Rodina u jeslí

Pro křesťanské rodiny určitě není smyslem Vánoce plný stůl a spousta dárků pod stromečkem, ale jistě bychom chtěli prožít hezké společné chvíle u jeslí Božího Dítěte a přiblížit i dětem všechny velké vánoční skutečnosti. Způsobů je jistě velice mnoho, jedním z nich je využití koledí, které děti tak rády zpívají. Podle možnosti mohou děti samy nebo jejich rodiče doprovázet koledy na klavír, flétničku, kytaru, housle apod., je možné využít i dětských hudebních nástrojů - dřívek, triangu, xylofonku... ke zvýraznění rytmu. Nejmenší děti mohou doprovodit zpívání koledí i pohybem (kolébání Ježíška apod.).

Především soustředíme pozornost dětí na jesle - ať už máme doma jesle papírové, keramické, dřevěné... Starší děti je mohou vystříhat nebo vyrobit samy. V zešeřené místnosti můžeme jesle osvětlit tlumeným světlem nebo svíčkou. Podle věku dětí můžeme připravit dětskou obrázkovou bibli nebo aspoň jednotlivé obrázky či pohlednice. Pomocí nich můžeme postupně ilustrovat výjevy kolem narození Ježíše. Dětem vypravujeme nebo některé ze starších dětí může postupně předčítat části Lukášova evangelia. A k tomu zpíváme koledy tak, jak k jednotlivým událostem obsahově patří.

Dr. V. Fišerová

Doba vánoční

Vánoce jsou svátky radosti, neboť Syn Boží se stal člověkem, abychom my, obyčejní lidé, mohli mít účast na jeho božství. Jeho narození je počátkem našeho vykoupění. Pán Ježíš přinesl spásu každému z nás.

Vánoční doba začíná v předvečer slavnosti Narození Páně. Večerní mše svatá má už sváteční vánoční ráz. Další mše o narození Páně se slaví v noci, za svítání a ve dne. V Římě se slavilo narození Páně 25. prosince již v 1. polovině 4. století. Odtud se tento svátek rozšířil brzy i na Východ.

V neděli po Narození Páně se slaví svátek Svaté rodiny, který byl zaveden v roce 1921.

První den je zasvěcen Matce Boží, Paně Marii. Tento nejstarší mariánský svátek se slavil v Římské liturgii už od 8. století.

Slavnost Zjevení Páně má svůj počátek na Východě, ale už během 4. století ji přijala i římská liturgie.

Doba vánoční končí svátkem Křtu Páně, liturgická barva je bílá. Nyní ještě pár slov k historii slavení Vánoc: Prvotní církev neznala svátky narození Páně, ale slavila pouze Zjevení Páně (6. ledna) jako první zjevení Pána Ježíše pohanskému světu - třem králům. S tímto svátkem spojovala také památku na jeho křest v Jordáně a na na první zázrak v Káni Galilejské.

Svátek narození Páně byl zaveden, jak už bylo napsáno, v 1. polovině 4. století, aby byla dána protiváha pohanským slavnostem slunovratu, které slavili Římané velmi okázale. Proto byl čas svátku ponechán, ale byla dána křesťanská náplň.

Ministrantské služby

Služba krucifera

Služba krucifera se využívá tehdy, sejde-li se přede mší takový počet ministrantů, aby byli schopni přijít na začátku a odejít na konci průvodem - tedy většinou při slavnostnějších příležitostech.

Krucifer nese v průvodu kříž mezi dvěma ceroferáři za turiferářem a navikulářem. Po příchodu k oltáři nekleká, umístí kříž poblíž oltáře nebo jej může držet poblíž něho celou mši svatou. Je-li u oltáře jiný kříž, odnese svůj do sakristie nebo schová tak, aby na něj nebylo vidět.

Po požehnání na konci mše svaté a po společném pozdravení oltáře odchází s křížem v čele průvodu do sakristie.

Služba libristy

Librista má na starosti veškeré knihy, které se používají při bohoslužbách. Před mší připraví misál a všechny další knihy potřebné pro slavení mše svaté.

Při vstupní a závěrečné modlitbě, případně při slavnostním požehnání drží kněz misál. Po přímluvách dá na oltář pult s misálkem a během preface a kánonu obrací knězi stránky. Při svatém přijímání nebo ještě lépe po něm, pult a misál z oltáře uklidí.

Služba komentátora

Komentátor je ministrant, který vysvětluje věřícím obřady a dává jim různé pokyny, pokud je tomu třeba. Není vhodné, aby to činil od ambónu.

Malý slovník liturgických pojmů

Kasule - ornát, liturgický oděv kněze

Katechumen - člověk, který se připravuje na křest

Klerika - talár, sutana - oděv řeholního (diecézního) duchovenstva. Kněz, jáhen a bohoslovec má kleriku černé barvy, biskup černou s fialovým lemováním a fialovými knoflíky nebo fialovou. Kardinál černou s červeným lemováním a knoflíky nebo červenou. Papež nosí kleriku bílé barvy. Černou kleriku si můžou také oblékat pod superpelici.

Kněz - osoba duchovního stavu, nositel

kněžského svěcení, prostředek mezi Bohem a lidmi. Mezi jeho činnosti patří sloužit mše svaté, křtít, oddávat, pohřbívat, kázat a zpovídat

Kolárek - bílý límeček kolem krku, který nosí duchovní osoby pod klerikou

Kolekta - úvodní modlitba ve mši svaté

Koncelebrant - kněz, který spolu slouží mši svatou, ale není hlavní celebrant

Korporál - čtverec zhotovený z látky, na které se při mši svaté pokládá kalich a miska s hostiemi, při požehnání monstrance

-iž-

Zkus odpovědět

1. Kteří proroci jsou velcí a proč?

a) Izaiáš, Jeremiáš, Ezechiel, Daniel - zanechali po sobě poměrně rozsáhlé spisy

b) Izaiáš, Jeremiáš, Ezechiel, Daniel - byli to vysocí státní úředníci

c) Kašpar, Melichar, Baltazar - byli velmi vzdělaní a na vysoké duchovní úrovni, kromě toho navštívili Pána Ježíše v jesličkách

2. Zpívá se (nebo recituje) o nedělních mších doby vánoční chvalozpěv Gloria?

a) ne

b) ano

c) záleží na úvaze kněze

3. Jak se jmenoval první pražský biskup?

a) sv. Vít

b) Dětmar

c) sv. Vojtěch

Řešení: 1a, 2b, 3b

Den otevřených dveří v pražském semináři

se uskuteční

v sobotu 11. ledna 1997 od 9,30 hodin

Program bude začínat ve svatovítské katedrále biskupským svěcením a dále pokračovat jako v minulých letech prohlídkou semináře, besedou s bohoslovci atd. Upřímně jsou zváni všichni zájemci a přátelé. Rektor semináře P. Jan Baxant jen prosí, aby se tito zájemci včas přihlásili prostřednictvím svých kněží.

Proč říkáme Bohu "Otče náš"?

V jakém smyslu je Bůh naším Otcem? Co z toho pro nás plyne, že je naším Otcem? Sv. Tomáš vypočítává 3 důvody, proč je Bůh naším Otcem: Bůh nás stvořil, řídí nás a přijal nás za vlastní.

Bůh nás stvořil

Pán Ježíš nás naučil volat k Bohu jako k Otcovi, protože On nás stvořil, a to dokonce zvláštním způsobem: ke svému obrazu a ke své podobě, což neudělal se žádným jiným stvořením kromě člověka. V 5. knize Mojžíšově čteme: „Cožpak není on tvůj Otec? Vždyť mu patříš. On tě učinil a zpevnil.“ (Dt 32, 6).

Řídí nás

Nazýváme také Boha „Otče“, protože nás řídí. On vládne nade vším: „Tvá prozřetelnost, Otče, vládne nade všemi věcmi“ (Mdr 14,3). Zatímco ostatní stvořené věci podléhají Bohu ve své existenci s jistou nutností a jaksi slepě, člověk je obdařen svobodnou vůlí. Tak svobodně může tihnout k tomu, co pro sebe pozná jako dobré, podobně jako správní rodiče respektují svobodu svých dětí úměrně jejich věku. V tom se projevuje Boží veliká láska k nám, jak to vyznává kniha Moudrosti: „Zacházíš s námi s velkou shovívavostí“ (Mdr 12, 18).

Bůh nás přijal za vlastní

Zatímco ostatní stvořený svět obdařil přechodnými dary, nás udělal dědici svého věčného království, a to tím, že nám dal dar adoptivního synovství: „Jestliže jsme synové, pak také dědici“ (Řím 8,17). A dar synovství nám umožňuje volat k Bohu „Otče“. Duch svatý v Písmu svatém nám to potvrzuje: „Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, ale přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče!“ (Řím 8, 15).

Pod vlivem Božího zjevení si uvědomujeme, že nás Bůh má rád skutečnou otcovskou láskou. Když se snažíme žít podle pravdy, první dvě slova Otčenáše nás určitě vedou i k zamyšlení: Ale co já s tím mám dělat? Co to pro mě znamená, že Bůh je *naš Otec*?

Zase půjdeme pro odpověď ke sv. To-

mášovi, aby nám řekl, že Boha máme jako svého Otce ctít, následovat, poslouchat a trpělivě snášet jeho výchovu.

Boha jako svého Otce máme uctívat

Jestliže 4. Boží přikázání o úctě k pozemskému otci a matce zavazuje všechny lidi, tím spíše nás váže ve vztahu k nebeskému Otcovi. Ale nemusí se Bůh i vzhledem k nám ptát: „Jsem-li Otec, kde je úcta ke mně?“ (Mal 1,6)

Boha uctíváme správně, když správně prožíváme svůj vztah k Bohu. Boha máme oslavovat. Bůh sám říká slovy žalmu: „Kdo přináší oběť chvály, ten mě ctí“ (Ž 49, 23). Ale aby naše chvála byla hodná Boha, musí vycházet z čistého a upřímného srdce, a to v celém našem jednání. Jinak by se i k nám obracel Bůh s výčitkou: „Tento lid mě uctívá rty, ale jejich srdce je daleko ode mne“ (Iz 29, 13).

Boha ale máme uctívat správně i správným vztahem k sobě samým, máme žít mravně čistě. Proto říká Písmo svaté: „Oslavte Boha ve svém těle“ (1 Kor 6, 20).

A nakonec Boha máme uctívat správným vztahem ke svým bližním. A jeden z návodů je obsažen ve „velepisni lásky“ v 1 Kor 13, 4- 8.

Boha jako svého Otce máme následovat

Sám Bůh říká: „Budeš mě nazývat Otcem a nepřestaneš chodit za mnou“ (Jer 3, 19).

Boha následujeme tím, že prostě milujeme. V Písmu svatém jsme nabádáni: „Napodobujte Boha jako jeho milované děti a žijte v lásce“ (Ef 5, 1 - 2).

Boha napodobujeme prokazováním milosrdenství. Bůh nám projevil nejvíce lásky tím, že se k nám z nesmírného milosrdenství sklonil a vykoupil nás. Odpustil nám nesmírná provinění, a proto i my máme odpouštět i relativně malé přestupky, kterých se lidé dopouštějí vůči nám. Tak se to modlíme i v Otčenáši, když prosíme za odpuštění svých vin. K projevům milosrdenství s druhými nás vybízí i sám Pán Ježíš: „Buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt 5, 48).

Boha jako svého Otce máme poslouchat

List Židům nás povzbuzuje slovy (Žid 12,9): „Naši tělesní otcové nás trestali, a přece jsme je měli v úctě; nemáme být mnohem víc poddáni tomu Otcovi, který dává Ducha a život?“ K poslušnosti nás zavazuje to, že Bůh je Pán. Vyvolený národ na poušti měl hluboký smysl pro takovou poslušnost: „Všechno, co Bůh řekl, učiníme.“ (Ex 24,7)

K poslušnosti nás zavazuje příklad Ježíše Krista, který sám byl poslušný Bohu Otce až k smrti (Fil 2,8).

Boha Otce posloucháme také proto, že plněním jeho vůle dosahujeme svého plného rozvoje a pravého štěstí. Následujeme tak vzor Panny Marie, služebnice Páně. Svátá Terezie z Avily říká: „V jeho vůli je náš pokoj.“

Vůči Bohu, svému Otcovi, máme projevat trpělivost

Písmo svaté nás nabádá: „Neodvrhuj, můj synu, Hospodinovo kárání, neprotiv se jeho domlouvání. Vždyť Hospodin domlouvá tomu, koho miluje, jako otec synu, v němž nalezl zalíbení.“ (Př 3, 11-12).

A když Bůh je *naš Otec*, tedy společný otec můj a mých bližních, mám jim projevat lásku a úctu jako svým bratřím a dětem Božím. Bratrská láska je zkušebním kamenem pravé lásky k Bohu: „Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, jak může milovat Boha, kterého nevidí?“ (1 Jan 4,20)

Zamýšleli jsme se zatím jen nad prvními dvěma slovy modlitby Páně, ale k jakému bohatství myšlenek a předsevzetí nás povzbuzují.

Kéž prožijeme pravou vánoční radost, že vtělený Bůh Ježíš Kristus nás pozvedá do synovského vztahu k Bohu Otcovi. Kéž se modlíme i modlitbu, kterou nás náš Spasitel naučil pozorně, celým srdcem a celým životem.

Listárna aneb dopisy v koši nekončí

Názory otištěné v této rubrice se nemusí shodovat se stanovisky redakce.

Tak nevím...

Nedávno jsem si vzpomněl, jak otec vyprávěl, že on ještě jako malý chlapec zažil v obecné škole ranní exhortu, tedy společnou modlitbu a promluvu katechety. Té se z celé školy nezúčastňovali pouze dva žáci z židovských rodin, za což se jim dostávalo obecného posměchu.

Od té doby uplynulo asi osmdesát let. Doba se změnila. Z průměrné školy v naší diecézi dochází na výuku náboženství sotva dva žáci a obecného posměchu se zpravidla dostává jim. Je to trpké, ale je to tak.

V přívalu náboženské literatury a publikací posledních let postrádám věc zcela základní - totiž fundovanou a kritickou studii o příčinách, vzniku a formách situace církve v české společnosti. Tvrdím totiž - a každý misionář to asi potvrdí - že je zřejmě mnohem snazší obracet na víru Zulufafry - možná, že i delfini by si snad dali říci, jen ty české palice jsou nad síly pozemské i nebeské. Stručně řečeno - chybí nám hluboká diagnostika duchovního marasmu, v němž se nacházíme.

Domnívám se, že by bylo nanejvýše vhodné přestat se radovat z toho, že současná situace je v podstatě optimistickým základem pro radostnou budoucnost. Domnívám se právě naopak, že by bylo dobré a prospěšné připustit, že katolická církev v Čechách svůj zápas o duši národa prohrává rozdílem třídy, a položit si otázku, jak z této situace vyjít alespoň se cíti.

Pro naši litoměřickou diecézi vidím v tomto směru několik cest, které se pokusím v následujících řádcích neuměle formulovat:

Náš otec biskup potřebuje pomoc. Součástí této pomoci by mělo být i jmenování pomocného biskupa. Formulování tohoto požadavku a jeho sdělení příslušným místům by se nemělo odkládat.

Kromě sboru kanovníků a správců jednotlivých vikariátů by měl mít otec biskup k ruce i určitý aktiv laických spolupracovníků, resp. odborných konzultantů, aby na všechno nebyl sám. Pro orientaci církve v budoucnu nebude stačit pouhá shoda názorů, ale odborná shoda v daném oboru.

Je zapotřebí definitivně se rozloučit s vizí obsazených far. Nedostatek kněží musí být signalizován s dostatečnou ra-

zancí a v oblasti stálých jáhnů bych se přimlouval přímo za organizovaný nábor. Na druhé straně je zbytečné, aby ve vesnických farách dožívali opuštění faráři-důchodci, kteří na přívál práce nestačí a padají pod tíhou povinností. Počítejme s tím, že kněz už nikdy nebude oním jmenostpánem, jak to známe z Raisových románů. Spíš nám občas někdo kněze zamorduje. Kněz by měl mít odpovídající plat, slušný byt (což nemusí být fara), nárok na odpočinek a vzdělávání a odpovídající sociální zázemí. Není možné, aby se tolerovala situace, že naši duchovní žijí mnohdy v podmínkách horších, než jsou holobyty pro bezdomovce! Kněží z celého vikariátu by mohli bydlet pohromadě v jednom místě, odkud by do svých far dojížděli a odkud by podle potřeby poskytovali „návštěvní službu“. Byli by dosažitelní telefonem, měli by k dispozici vozidlo a hlavně - nebyli by SAMI!

Je zapotřebí se smířit s tím, že nemáme síly ani prostředky na údržbu a obnovu kostelů a ostatních objektů. Trapné šarvátky okolo restitucí církevního majetku, které se vlečou do nekonečna, nás staví do postavení jakýchsi neo-koniášů, nepřátele pracujícího lidu a obecných vyvrhelů. Nabízí se proto úvaha zcela opačným směrem: Stálo by možná za to, aby si naše diecéze nebo celá česká církevní provincie nechala vyhotovit určitý ekonomický audit a uvážil, zda by naopak nebylo výhodné sečíst a inventarizovat veškerý movitý i nemovitý majetek, který nám ještě nebyl ukraden, a pak veškerý tento majetek vnutit státu. Znamenalo by to setřást ze sebe jakékoliv povinnosti starat se o stavební, údržbářské a památkářské záležitosti a podle potřeby si kostel od státu „pronajmout“. Stálo by za úvahu, zda vůbec k naší vlastní činnosti majetek potřebujeme a zda by nebylo výhodnější, abychom se zbavili starostí, které nás drtí.

Musíme si udělat jasno, co všechno mohou kněží a co všechno musí laici. I v této věci by měla být k dispozici určitá jasná směrnice. Jsme misijní území, žijeme v diaspoře - a o to více musíme o sobě vědět, musíme si pomáhat a musíme i za cenu ústupků potlačovat jakékoliv vnitřní konflikty. Tím nechci napadat dialog nebo navádět k nějaké hře na partyzány. Ale určitá kázeň je nezbytná. Domnívám se, že v nejmenších obcích a vesnických společenstvích by se měla formovat určitá

laická modlitební sdružení nebo skupinky, které by pěstovaly elementární společenství. Ve větších obcích by měli fungovat přinejmenším pastorační asistenti, kteří by vedli bohoslužby slova v nepřítomnosti kněze. Duchovní správce by tato společenství vedl a formoval.

Doba, v níž žijeme, je dobou velmi zápludnou a z hlediska víry každého z nás velmi nebezpečnou. Po hromadné otravě marxismem-leninismem se většina lidí opájí vidinou hmotného bohatství tržního hospodářství a liberalismu. Nejnovější objevy zvláště v oblasti komunikací otvírají tak nedozírné možnosti, že ani fundovaní myslitelé nejsou schopni zodpovědně stanovit společenské důsledky těchto změn. Církev by měla pomýšlet na budoucnost a měla by být připravena.

Není možné spoléhat na zázraky, ale je užitečné být na ně připraven. Já osobně věřím, že potomci těch, kteří káceli Mariánský sloup v Praze, zase jednou zvolají: „Požehnaný, který přichází ve jménu Páně!“

K tomuto poznání vede dvojí cesta - cesta milosti a cesta utrpení. Máme nejvyšší čas modlit se, aby nám nezůstala jenom ta druhá.

J. T.

(Plné jméno i adresu autora má redakce k dispozici.)

V neděli 15.12. 1996 byla zahájena

VÝSTAVA BETLÉMŮ

v kostele sv. Vojtěcha
v Ústí nad Labem,

která potrvá nejméně do 6.1.
1997.

V den zahájení byla provedena
Vánoční hra o hvězdě,
jejíž další představení budou
ještě 26.12. a 5.1. vždy
v 15,00, 17,00 a eventuelně ještě
v 19,00 hodin.

V Újezdě p. Troskami měli živý betlém

"Kdo na nápad zorganizovat živý betlém vlastně přišel?", zeptal jsem se v Újezdě jáhna Jana Hrubého, který má farnost na starosti. "Svatý František," odpověděl. Jinak to byl ovšem právě on, kdo celou akci organizoval a zajišťoval.

V „Plánu pastorační služby slova“, kterou vypracovala katechetická sekce pastorační komise České biskupské konference, je v odstavci O evangelizaci farnosti zmíněna možnost evangelizačně působit při pořádání poutí a jiných slavností. V naší farnosti byla v tomto roce uspořádána „Pouť ke sv. Janu Křtiteli“ a „Živý betlém“.

V živém betlému hrály a zpívaly děti z naší farnosti, které chodí do náboženství a do hudebního kroužku, za podpory školáků z Jičína. Zvířecí osazenstvo betléma zajistil jeden z aktivních farníků. Nezvykklé datum pořádání bet-

léma - 2. prosinec - byl vybrán televizí Premiéra, která jej natáčela s předstihem pro pořad „Tichá noc v Českém ráji“, který by měl být uveden na Štědrý večer.

První živý betlém se konal v Újezdě na Štědrý den v roce 1992, a to půl hodiny před půlnocí. Tenkrát se akce velmi zdařila a ze zpráv v tisku se o ní dozvěděla právě televize, která projevila přání betlém natočit a zařadit do svého vánočního programu. Tento druhý živý betlém již takovou působivost neměl. Vše bylo zcela podřízeno potřebám televizních kamer a vánoční atmosféra na začátku adventu také ješ-

tě trochu chybí. Představení bylo tedy spíše natáčením než duchovním zážitkem pro aktéry i diváky.

O den dříve byly v újezdském kostele nahrá-

vány koledy, které budou na obrazovce betlém doprovázet. Ve ztmnělém kostele vynikla fascinující jednoduchost našich koled. Snad právě tam jsme prožili něco z nadcházejících vánočních svátků - v kostele sv. Jana Křtitele, kde děti koledy nazpívaly.

Jak byl živý betlém evangelizačně účinný, ukáže čas. I když při přípravě těchto akcí zůstává většina dospělých farníků stranou, je jejich hojná divácká účast projevem zájmu, který je spolu s aktivitou mládeže nadějí naší farnosti.

Mgr. Jan Hrubý, jáhen
Újezd pod Troskami

